

Raadsvoorstel: Burap 2026

Datum adviescommissie:	8 september
------------------------	-------------

CDA Cranendonck

In de Burap 2025 wordt een voordeel gemeld: lagere kosten begeleiding WMO 300K

In de jaarrekening 2025 blijkt zelfs een voordeel wegens lagere kosten begeleiding WMO van 400K (o.a. door goed inkoopbeleid).

Nu in de Burap 2026 is er een nadeel te melden wegens hogere kosten begeleiding WMO ad 300K. Deze kosten zijn zelfs structureel naar de komende jaren.

Waarom zijn deze kosten structureel in de komende jaren? Is het goede inkoopbeleid nu voorbij?

Antwoord:

Door een andere manier van inkopen en indiceren is er een blijvend voordeel op de inzet en het gebruik gerealiseerd, echter door meer vraag neemt het volume toe wat een stijgend effect op de totale uitgaven heeft.

Kunt u nader verklaren waarom er eerst een voordeel is (in 2025) en nu toch weer deze extra kosten in 2026 nodig zijn?

Antwoord:

In het voorgaande jaar is binnen de Wmo-begeleiding een besparing gerealiseerd door de overgang van arrangementsfinanciering naar bekostiging op basis van PxQ (prijs maal hoeveelheid) en door een aangepaste wijze van indiceren. Hierdoor sluiten de kosten beter aan bij het daadwerkelijke gebruik van ondersteuning, wat heeft geleid tot een efficiëntere inzet van middelen het naar beneden bijstellen van het budget.

Deze gerealiseerde besparing werkt nog steeds door. Tegelijkertijd zien we echter een aanhoudende groei van de vraag naar Wmo-begeleiding. Hierdoor neemt het aantal cliënten toe, waardoor ook de totale kosten als gevolg van een groter volume stijgen. De hogere uitgaven zijn daarmee niet het gevolg van een minder effectief inkoopbeleid, maar van een toenemend gebruik van de voorziening.

De volumegroei heeft een dempend effect op het eerder gerealiseerde financiële voordeel, omdat de extra vraag leidt tot hogere totale uitgaven. Voor de komende jaren houden we rekening met een blijvend hoge druk op de vraag naar Wmo-begeleiding. Deze ontwikkeling hangt samen met maatschappelijke trends zoals vergrijzing, de toenemende complexiteit van ondersteuningsvragen en de wens om inwoners langer zelfstandig thuis te laten wonen. Omdat

niet wordt verwacht dat deze vraag op korte termijn afneemt, is het budget voor Wmo-begeleiding structureel opgehoogd.

Cranendonck Actief!

- Pagina 6 Financieel Beeld.

Er wordt aangegeven dat er 80k is uitgegeven voor onderhoud zwembad incl. buitenbad. Echter is er voor het buitenbad geen onderhoud geweest. Dit in overleg met de gemeente, aldus het Zuiderpoortbad. Het buitenzwembad is dan ook de gehele zomer niet open geweest. Graag een toelichting op deze uitgaven.

Antwoord:

In de BURAP is inderdaad opgenomen dat € 80.000 beschikbaar was voor onderhoudswerkzaamheden aan het zwembad. In overleg met de exploitant is uiteindelijk besloten een gedeelte van deze werkzaamheden niet uit te voeren. Aanleiding hiervoor was dat de aannemer het geplande jaarlijkse onderhoud aan het buitenbad niet binnen de oorspronkelijke planning kon uitvoeren. Hierdoor zou de openstelling van het buitenbad aanzienlijk later plaatsvinden. Op dat moment stonden de extra kosten voor ingebruikname, personele inzet en de benodigde controles op de waterkwaliteit niet meer in verhouding tot de resterende gebruikperiode van het seizoen. Daarom is in goed overleg met de exploitant besloten af te zien van zowel de uitvoering van het onderhoud als de openstelling van het buitenbad.

- Pagina 6 Financieel Beeld.

De bestrijding van ratten stond vorig jaar nog als mogelijke besparingsoptie. Nu is er zelfs 48k meer uitgegeven door bestrijding op openbaar en particulier terrein. Wat is hiervoor gedaan en is er zicht op een oplossing?

Antwoord:

Door ons huidige beleid te wijzigen, zou een besparing op rattenbestrijding inderdaad mogelijk zijn. Momenteel bestrijden we ratten zowel op particulier terrein als op openbaar terrein, om te voorkomen dat op particulier terrein de rattenplaag zich kan uitbreiden. We kunnen ervoor kiezen om de bestrijding op particulier terrein te stoppen. Echter zal dit waarschijnlijk leiden tot meer rattenoverlast omdat niet iedere particulier de bestrijding zelf gaat bekostigen. Omwille van de volksgezondheid is er daarom ook voor gekozen om dit beleid niet te wijzigen. De huidige overschrijding komt door de hoge plaagdruk, waardoor extra bestrijding nodig blijft.

- Pagina 18. Aanschaf tool monitoringsysteem voor openbare verlichting. Wat doet dit systeem?

Antwoord:

Het systeem stelt ons in staat om maatgericht en begeleidend te sturen op openbare verlichting, inclusief storingsonderhoud en vervangingsingrepen.

ELAN

Pro6

VVD Cranendonck

- P. 5: In mei is gestart met het project 'Grip op de Begroting', waarbij de onderuitputting van budgetten uit voorgaande jaren wordt onderzocht. Kan het college aangeven wat de stand van zaken van dit onderzoek is en of inmiddels eerste oorzaken of patronen zijn geïdentificeerd die de structurele onderuitputting verklaren?

Antwoord:

Het onderzoek is afgerond. De onderuitputting in de structurele beïnvloedbare baten en lasten van de afgelopen jaren bedroeg steeds zo'n € 2 mio op totaalniveau van de begroting. De onderliggende productanalyse op taakveldniveau vertoont veel incidentele verschillen positieve en negatieve verschillen. 75% daarvan betrof van jaar tot jaar wisselende budgetten. Bij 25% van de baten en lasten (€ 0,5 mio) ging het jaarlijks over dezelfde budgetten en zijn verder beoordeeld op hun mogelijkheid tot het schrappen van die lasten schrappen of het verhogen van die baten.

De trend die verder uit het onderzoek zichtbaar werd is dat tussentijdse begrotingsaanpassingen vaak conservatief en risicomijdend zijn ingezet. Daardoor worden regelmatig bijgeraamde bedragen alsnog aan het einde van het begrotingsjaar overgehouden.

Daarnaast heeft de analyse helder gemaakt dat de specifieke situatie van Cranendonck met een AZC en het Rijksbeleid voor onvoorziene fluctuaties zorgt in de Algemene Uitkering die eerst in de uit te brengen begrotingscirculaires (mei, september en december van het begrotingsjaar) inzichtelijk worden.

Resultaten van het project zijn:

- Meer inzicht in de beschikbare middelen en de opbouw daarvan
- Bewustwording van begrotingsoptimisme naar begrotingsrealisme
- Bijstelling ramingen lasten / baten met een verwacht positief resultaat van afgerond 500k, te verwerken in de begroting 2027-2030.

- P. 10: Er wordt aangegeven dat de vacature voor de medewerker cultuur/erfgoed nog niet ingevuld is, omdat de invulling afhangt van het vast te stellen uitvoeringsprogramma. Er wordt echter niet aangegeven op welke termijn dit uitvoeringsprogramma opgesteld wordt. Op welke termijn verwacht het college dit uitvoeringsprogramma vast te stellen?

Antwoord:

Het uitvoeringsprogramma cultureel erfgoed volgt in december van 2026.

- P. 11: Hier wordt aangegeven dat er vorig jaar 65 woningen toegevoegd zijn en dat de van 2026-2030 490 woningen bedraagt. De komende vijf jaar is de opdracht dat gemiddeld 98 woningen per jaar. Hoeveel woningen zijn er inmiddels in 2026 toegevoegd?

Antwoord:

In de eerste helft van 2026 zijn 71 woningen toegevoegd.

- P. 12: Bij het opstellen van uitvoeringsplannen per kern wordt slechts aangegeven dat dit project in 2026 opgestart wordt. Dit is wel een erg magere toelichting op de afwijking. Kan hier meer toelichting gegeven worden op welke stappen in 2026 gezet gaan worden?

Antwoord:

Het opstellen van uitvoeringsplannen per kern is een taak voor de nieuwe verkeerskundig medewerker, waarvoor structurele financiële ruimte met ingang van de begroting 2026 is opgenomen. Op het moment van beantwoording van deze vragen staat deze vacature voor een verkeerskundige nog steeds open. Het is dus nog onduidelijk welke stappen in 2026 gezet kunnen worden. We verwachten op korte termijn deze moeilijk te invullen functie alsnog te kunnen invullen. Waardoor we nog in 2026 een eerste stap kunnen maken.

- P. 24: In de begroting 2026 is opgenomen dat een plan wordt opgesteld voor de ontwikkeling van 30 hectare bedrijventerrein voor de lokale behoefte. In de Burap staat dat deze opgave nu wordt gecombineerd met de regionale zoekopgave en dat een plan van aanpak voor 70 + 30 hectare wordt opgesteld. Kan het college toelichten hoe beide opgaven zich binnen dit plan van aanpak

tot elkaar verhouden? Blijft binnen deze gecombineerde aanpak sprake van een afzonderlijke opgave van 30 hectare voor de lokale behoefte? En wat wordt bedoeld met de opmerking dat ‘actuele ontwikkelingen in het gebied aanleiding geven de focus te verleggen’?

Antwoord:

Voor de regionale zoekopgave van 70 hectare netto heeft het college het voorkeursrecht gevestigd op 23 juni 2026. De bekrachtiging van dit besluit door de Raad is voorzien op 22 september 2026. Dit gebied was – deels - al eerder in beeld als zoeklocatie. De mogelijkheid om dit gebied concreet nader te onderzoeken ontstond mede door het vernietigen van het besluit voor zonnepark Aardbrandsven door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit besluit gaf voor diverse partijen aanleiding en ruimte om met een nieuwe blik naar het gebied te kijken. Het vestigen van een voorkeursrecht zorgt ervoor dat de gemeente regie kan nemen op mogelijke ontwikkelingen in het gebied.

De ontwikkeling van 30 hectare voor de lokale behoefte blijft bestaan. Wij willen ons inzetten voor de regionale opgave (netto 70 hectare), onder de voorwaarde dat we ook voldoende aandacht houden voor het toevoegen van ruimte voor lokale ondernemers. Daar waar zich koppelkansen voordoen, zullen wij deze benutten.

- P. 30: Voor het zomerklaar maken van het buitenbad en het optimaliseren van de luchtbehandeling van de Zuiderpoort wordt 80.000 euro extra geraamd. Ons bereiken signalen dat het buitenbad gedurende een aanzienlijk deel van de zomer niet geopend is geweest. Kan worden aangegeven wanneer het buitenbad zomerklaar was, gedurende welke periode het daadwerkelijk geopend is geweest en welk deel van de 80.000 euro betrekking heeft op het zomerklaar maken van het buitenbad?

Antwoord:

In de Burap is inderdaad 80K extra geraamd om het jaarlijkse onderhoud uit te voeren voor de openstelling van het buitenzwembad en onderhoud luchtbehandeling (binnen zwembad). Het buitenzwembad is de gehele zomerperiode niet geopend geweest.

In overleg met de exploitant is uiteindelijk besloten een gedeelte van het onderhoud niet uit te voeren. Aanleiding hiervoor was dat de aannemer het geplande jaarlijkse onderhoud aan het buitenbad niet binnen de oorspronkelijke planning kon uitvoeren. Hierdoor zou de openstelling van het buitenbad aanzienlijk later plaatsvinden. Op dat moment stonden de extra kosten voor ingebruikname, personele inzet en de benodigde controles op de waterkwaliteit niet meer in verhouding tot de resterende

gebruiksperiode van het seizoen. Daarom is in goed overleg met de exploitant besloten af te zien van zowel de uitvoering van het onderhoud als de openstelling van het buitenbad. Voor het onderhoud aan het buitenzwembad om deze zomerklaar te maken was € 50.000 gereserveerd. Het gereserveerde bedrag van € 50.000 corrigeren we in de slotwijziging 2026.

- P. 37: Tegenover de voorziene besparing zien we dat de kosten voor Wmo-begeleiding structureel €300.000 hoger worden geraamd en dat het aantal cliënten stijgt. Kan het college verklaren waardoor het aantal cliënten en de kosten voor begeleiding toenemen? In hoeverre beïnvloedt deze ontwikkeling de eerder voorziene besparing en welke ontwikkeling verwacht het college voor de komende jaren?

Antwoord:

In het voorgaande jaar is binnen de Wmo-begeleiding een structurele besparing gerealiseerd door de overgang van arrangementsfinanciering naar bekostiging op basis van PxQ (prijs maal hoeveelheid) en door een aangepaste wijze van indiceren. Hierdoor sluiten de kosten beter aan bij het daadwerkelijke gebruik van ondersteuning, wat heeft geleid tot een efficiëntere inzet van middelen het naar beneden bijstellen van het budget.

Deze gerealiseerde besparing werkt nog steeds door. Tegelijkertijd zien we echter een aanhoudende groei van de vraag naar Wmo-begeleiding. Hierdoor neemt het aantal cliënten toe, waardoor ook de totale kosten als gevolg van een groter volume stijgen. De hogere uitgaven zijn daarmee niet het gevolg van een minder effectief inkoopbeleid, maar van een toenemend gebruik van de voorziening.

De volumegroei heeft een dempend effect op het eerder gerealiseerde financiële voordeel, omdat de extra vraag leidt tot hogere totale uitgaven. Voor de komende jaren houden we rekening met een blijvend hoge druk op de vraag naar Wmo-begeleiding. Deze ontwikkeling hangt samen met maatschappelijke trends zoals vergrijzing, de toenemende complexiteit van ondersteuningsvragen en de wens om inwoners langer zelfstandig thuis te laten wonen. Omdat niet wordt verwacht dat deze vraag op korte termijn afneemt, is het budget voor Wmo-begeleiding structureel opgehoogd.

- Vraag in zijn algemeenheid: In de begroting 2026 zijn op verschillende onderdelen formatie-uitbreidingen opgenomen. Om deze uitbreidingen te kunnen realiseren heeft de raad bij amendement middelen vrijgemaakt voor de inzet van een strategisch recruiter. In de Burap zien we op meerdere plaatsen terug dat formatieruimte nog niet of slechts gedeeltelijk is ingevuld. Het jaar

2026 is inmiddels ruim over de helft. Kan het college aangeven welke in de begroting 2026 opgenomen formatie-uitbreidingen inmiddels zijn ingevuld en welke nog openstaan? Hoeveel fte aan totale vacatureruimte staat momenteel binnen de gemeentelijke organisatie open? En kan het college daarbij aangeven wat de inzet van de strategisch recruiter tot nu toe heeft opgeleverd?

Antwoord:

Op 17 november is de raadsinformatieavond gepland over organisatieontwikkeling en dienstverlening. Daarin nemen we u graag mee in deze en andere cijfers en ontwikkelingen rondom vacatures en formatie, maar ook ziekteverzuim en andere relevante aspecten.

Cranendoncks Belang '24

De paginanummering zoals op pepperflow.

- 4. Er wordt gesproken over de verwerking van een budgettair neutrale mutatie voor de voorziening onderhoud wegen. Op pagina 6 staat een negatieve bijstelling van € 174.000 voor dit onderdeel. Waar blijkt deze budgettair neutrale mutatie uit?

Antwoord:

De verwerking is meerjarig budgettair neutraal.

2026: -174 (in burap 2026 verwerkt)	2028: 0 (in begroting 2027 verwerkt)
2027: -87 (in begroting 2027 verwerkt)	2029: 87 (in begroting 2027 verwerkt)
	2030: 174 (in begroting 2027 verwerkt)

- 83. Kosten zuiderpoort buitenbad. Waarom zijn kosten incidenteel en wat wordt er gedaan om deze in de toekomst te voorkomen?

Antwoord:

De kosten worden incidenteel opgevoerd omdat de toekomst van het buitenbad onderdeel wordt van een onderzoek naar het toekomstperspectief van het zwembad, dat naar verwachting in 2027 start. Zolang hierover nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden, is gekozen voor een incidentele dekking. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn.

- 139. Rentekosten, kan worden verklaard op welke wijze dit voordeel ontstaat? Zijn dit geraamde rentelasten voor toekomstige leningen of is dit een ander voordeel?

Antwoord:

Bij de samenstelling van de begroting 2026 was – op basis van een liquiditeitenprognose - de verwachting dat in 2026 een lening van € 11 miljoen moest worden aangetrokken. Tot op heden is in 2026 geen lening afgesloten. Dat levert een rentevoordeel op.

- Op diverse plekken lezen we dat de personele inzet van de formatieaanvraag niet of niet volledig is ingevuld (voorbeeld Erfgoed en Burgerzaken). Wat gebeurt er met de nog niet bestede middelen van deze formatie?

Antwoord:

De opgenomen middelen zijn gedeeltelijk ingezet voor inhuur en kan nog worden aangewend voor toekomstige invulling van vacatures.